

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Imate pravo podnijeti građansku tužbu za naknadu štete protiv optuženika u okviru kaznenog postupka. Istražno tijelo ili ured javnog tužitelja mora žrtvi objasniti postupak za podnošenje građanske tužbe, najvažnije uvjete koje treba ispuniti za građansku tužbu, rok za njezino podnošenje te posljedice ako se taj rok ne ispoštuje.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Građansku tužbu imate pravo podnijeti najkasnije u roku od deset dana nakon uvida u kazneni spis. Uredu javnog tužitelja može se podnijeti zahtjev za produljenje tog roka.

Ako se rok prekorači, građanska tužba bit će odbijena, ali u tom slučaju možete podnijeti zahtjev za naknadu štete građanskom sudu.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

U građanskoj tužbi možete iznijeti zahtjev čija je namjena ponovno uspostaviti ili ispraviti stanje koje je narušeno djelom koje je predmet kaznenog postupka. Činjenične okolnosti na kojima se taj zahtjev temelji moraju se u bitnome preklapati s činjenicama predmetnog kaznenog djela i mora biti moguće o tom zahtjevu odlučiti u okviru građanskog postupka.

Građanska tužba mora se podnijeti u pisanom obliku, u njoj se moraju navesti pojedinosti o tužitelju i tuženiku te jasno izražen zahtjev žrtve, kao i činjenične okolnosti i dokazi na kojima se temelji žrtvin zahtjev. Zahtjev mora biti izražen u cijelosti (tj. mora uključivati iznose svih vrsta šteta u pogledu kojih žrtva potražuje naknadu). U tužbi za naknadu nematerijalne štete iznos naknade koja se potražuje može biti neiskazan i od suda se može zatražiti da po vlastitom nahođenju odredi pravednu naknadu.

Tijelo koje vodi postupak može odrediti rok za ispravak nedostataka u građanskoj tužbi.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne postoji poseban obrazac za građanske tužbe.

Koje dokaze trebam predočiti u prilog zahtjevu?

Građanskoj tužbi treba priložiti dokaze za činjenice koje su osnova za zahtjev žrtve i na koje se žrtva namjerava osloniti bez obzira na skup dokaza koje izvede ured javnog tužitelja.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Rasprava o građanskoj tužbi u okviru kaznenog postupka oslobođena je državnih pristojbi, osim građanske tužbe za naknadu nematerijalne štete ako se zahtjev za takvu naknadu temelji na razlozima koji ne uključuju prouzročenje tjelesne ozljede, narušenog zdravstvenog stanja ili smrti uzdržavatelja.

Ako je građanska tužba odbijena, troškove postupka na temelju građanske tužbe ili dokazivanja građanskopravnog zahtjeva snosi žrtva. Ako je građanska tužba prihvaćena djelomično, sud dijeli troškove postupka u pogledu građanske tužbe između žrtve, optuženika i tuženika, uzimajući u obzir sve okolnosti. Sud isto tako može odlučiti da troškove žrtve u postupku na temelju građanske tužbe u potpunosti ili djelomično mora snositi žrtva ako bi određivanje plaćanja troškova protustranci za nju bilo iznimno nepravredno ili neopravdano.

Ako sud odbije odlučivati o građanskoj tužbi zbog oslobađajuće presude ili okončanja kaznenog postupka, troškove postupka u pogledu građanske tužbe snosi država. Ako sud odbije odlučivati o građanskoj tužbi zbog bilo kojeg drugog razloga, troškove postupka u pogledu građanske tužbe podijeliti će između žrtve i države, uzimajući u obzir sve okolnosti.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Državnu pravnu pomoć dobit ćete ako postoji osnova predviđena u Zakonu o državnoj pravnoj pomoći. Ako sud smatra da bi vaši bitni interesi mogli biti nedovoljno zaštićeni bez pomoći odvjetnika, može na vlastitu inicijativu odlučiti dodijeliti vam državnu pravnu pomoć na temelju Zakona o državnoj pravnoj pomoći i u skladu s postupkom predviđenim u tom zakonu.

Osoba može primiti državnu pravnu pomoć ako zbog svoje financijske situacije u trenutku kad joj je ta pomoć potrebna ne može platiti stručne pravne usluge ili može platiti pravne usluge samo djelomično ili u obrocima ili ako zbog svoje financijske situacije nakon plaćanja pravnih usluga ne može podmiriti osnovne životne troškove.

Državna pravna pomoć dodjeljuje se osobama koje u trenutku podnošenja zahtjeva za državnu pomoć imaju boravište u Republici Estoniji ili drugoj državi članici Europske unije ili su državljani Republike Estonije ili druge države članice Europske unije. Drugim se osobama pravna pomoć dodjeljuje samo ako to proizlazi iz međunarodnih obveza Estonije.

U zakonu se utvrđuje pravna osnova za odbijanje dodjele državne pravne pomoći. Državna pravna pomoć ne dodjeljuje se, na primjer, ako je podnositelj zahtjeva sposoban svoja prava zaštititi sam, ako je podnositelj zahtjeva vlasnik imovine koja se bez velikih poteškoća može prodati kako bi se pokrili troškovi pravnih usluga i ako se može pretpostaviti da troškovi pravnih usluga neće biti veći od dvostrukog iznosa prosječnog mjesečnog dohotka podnositelja zahtjeva, umanjeno za poreze i doprinose za obvezno osiguranje, iznose određene za plaćanje zakonske obveze uzdržavanja te opravdane troškove stanovanja i prijevoza. Državna pravna pomoć ne dodjeljuje se ni ako je u predmetnim okolnostima jasno da nije vjerojatno da će podnositelj zahtjeva moći zaštititi svoja prava, ako je zahtjev za pravnu pomoć podnesen kako bi se podnio zahtjev za nematerijalnu štetu, a u tom predmetu ne postoje razlozi prevladavajućeg javnog interesa ili ako je mogući dobitak za podnositelja zahtjeva na temelju presude u tom predmetu neopravdano malen u odnosu na procijenjene državne troškove pravne pomoći.

Državna pravna pomoć dodjeljuje se na temelju zahtjeva osobe. Ako osoba podnosi zahtjev za državnu pomoć u svojstvu žrtve u okviru kaznenog postupka, o pružanju državne pravne pomoći toj osobi odlučuje sud pred kojim se vodi taj postupak ili, tijekom istražnog postupka u kaznenom predmetu, sud koji je nadležan odlučivati o tom kaznenom predmetu.

Zahtjev za državnu pravnu pomoć podnosi se na estonskom jeziku na odgovarajućem obrascu zahtjeva. Zahtjev se može podnijeti i na engleskom jeziku ako pravnu pomoć traži fizička osoba koja ima boravište u drugoj državi članici Europske unije ili je državljanin druge države članice Europske unije.

Osoba koja podnosi zahtjev za državnu pravnu pomoć prilaže propisno sastavljenu i potpisanu izjavu o svojem financijskom stanju i, prema potrebi, druge dokaze o tom stanju. Ako osoba nema boravište u Estoniji, mora svojem zahtjevu priložiti izjavu o svojem dohotku i dohotku članova svoje obitelji u protekle

tri godine, koju je izdalo nadležno tijelo države boravišta te osobe. Ako tu izjavu nije moguće podnijeti zbog razloga na koje podnositelj zahtjeva ne može utjecati, o pružanju državne pravne pomoći može se odlučiti i bez te izjave.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Sud može odbiti odlučivati o građanskoj tužbi, i to ako ta tužba ne ispunjuje relevantne uvjete, ako je kazneni postupak okončan ili ako je donesena oslobađajuća presuda. Sud može odbiti odlučivati o građanskoj tužbi i ako se žrtva ili tuženik u građanskom postupku ne pojavi na sjednici, a o predmetu se ne može odlučivati bez njihove nazočnosti. Osim toga, sud može odbiti odlučivati o građanskoj tužbi ako je izrečena kazna u kaznenom postupku.

Građanska tužba odbacuje se ako ne postoji pravna osnova za njezino prihvaćanje.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Ako je sud odbio odlučivati o vašoj građanskoj tužbi, odštetu možete zatražiti na građanskom sudu. Imate pravo okružnom sudu podnijeti žalbu protiv presude prvostupanjskog suda.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Ako osuđeni počinitelj ne plati iznos dodijeljen presudom, imate pravo obratiti se sudskom izvršitelju na temelju te presude i on će pokrenuti postupak izvršenja.

Posljednji put ažurirano: 15/08/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.